Ch3 - Ba Pháp - VI. Phẩm Các Bà-La-Môn (Brāhmaṇavagga)

Kinh Tăng Chi Bộ (VNC PHVN, 2021)

142 KINH TẢNG CHI BỘ

VI. PHẢM CÁC BÀ-LA-MÔN (BRẢHMANAVAGGA)

I. KINH HAI BÀ-LA-MÔN THỨ NHẤT (Pathamadvebrãhmanasuttăýậ (Ả. I. 155) 52. Có hai vị Bà-la-môn già yếu, trưởng lão, tuổi lớn, cuộc đời đã được trải qua, đã đến đoạn cuối cuộc đời5 đã một trăm hai mươi tuổi, đi đến Thế Tôn; sau khi đến? nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liên ngôi xuông một bên. Ngôi xuông một bên, những Ba-la-mon ây bạch The Tôn: -Thưa Tôn giả Gotama, chúng tôi là64 65 những Bà-la-môn già yếu, trưởng lão, tuổi lớn5 cuộc đời đã được trải qua, đã đến đoạn cuối cuộc đời, đã một trăm hai mươi tuôi nhưng chúng tôi không làm điêu lành, không làm điêu thiện, không làm những điều để chấm dứt các sự sợ hãi.6667 Tôn giả Gotama hãy răn dạy chúng tôi! Tồn giả Gotama hãy giảng dạy chúng tôi! Nhờ vậy, chúng tôi sẽ được hạnh phúc, an lạc lâu dài. —Thật vậy, các ông là những Bà-la-môn già yêu? trưởng lão, tuôi lớn, cuộc đời đã được trải qua, đã đến đoạn cuối cuộc đời? đã một trăm hai mươi tuổi nhung các ông không làm điều lành, không làm điều thiện, không làm những điều để chấm dứt các sự sợ hãi. Thật vậy5 này các Bà-la-môn5 thế giới này đã bị già, bệnh, chết dắt dẫn. Thế giới đã bị già, bệnh, chết dắt dẫn như vậy, này các Bà-la-môn5 thời chế ngự thân, chế ngự lời nói, chế ngự ý trong đời này, đối với kẻ đã đi đến cõi chết,67 phải là chỗ nương tựa, là hang trú ẩn, là hòn cù lao (hay ngọn đèn), là chỗ quy y và là đích xứ người ấy đến. Đời sống bị dắt dẫn, ỉ 9

Mạng sông chăng là bao,
Bị già kéo dẫn đi,
Không có nơi nương tựa.
Hãy luôn luôn quán tưởng,
Sợ hãi tử vong này,

64 Tên kinh này và kinh kế tiếp trong bản tiếng Anh của PTS dịch: Two People, nghĩa là Hai người. Tham chiếu: Biệt Tạp.(r.02. 0100.86. 0403b10). 65 Assu\ Đây là một trợ từ nhấn mạnh, chỉ cho các Bà-la-môn, không phải người giai cấp khác. 66 Bhĩrụttãnã. Xem4 II. 174. AA. II. 255: Akatabhĩruttãnãtỉ = Akatabhayaparittãnã (không làm những điều để được an toàn, chấm dứt các sợ hãi). 67 Peta: Paralokarn gatassa (người đi qua thế giới bên kia, người đã mất). Xem AA, II. 255.

CHƯƠNG III. BA PHÁP 143

Hãy làm các công đức, Đưa đến [chơn] an lạc. Ở đây chế ngự thân, Chế ngự lời và ý; Kẻ ấy dầu có chết, Cũng được hưởng an lạc, Vì khi còn đang sống, Đã làm các công đức. n. KINH HAI BÀ-LA-MÔN THỮ HAI(Dutìyadvebrãhmanasuttă)6S (4 L 156) 53. Rồi hai vị Bà-la-môn già yếu, trưởng .lão,9 etuổi r r 9 * lớn, cuộc đời đã được r __ r _ trải qua, đã

đên đoạn cuôi cuộc đời9 đã một trăm hai mươi tuôi5 đi đên Thê Tôn; sau khi đến5 nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liên ngôi xuông một bên. Ngôi xuông _ c____ _ T" _ Ạ_ rr1!- Ò rri _ . một bên5 những Bà-la-môn ây bạch The Tôn: —Thưa Tôn giả Gotama, chúng tôi là những Bà-la-môn già yếu, trưởng lão, tuôi lớn, cuộc đời đã được trải qua, đã đên đoạn cuôi cuộc đời, đã một trăm hai mươi tuổi nhưng chúng tôi không làm điều lành, không làm điều thiện, không làm những điều để chấm dứt các sự sợ hãi. Tôn giả Gotama hãy răn dạy chúng tôi! Tôn giả Gotama hãy giảng dạy chúng tôi! Nhờ vậy? chúng tôi sẽ được hạnh phúc, an lạc lâu dài. Thật vậy, các ông là những Bà-la-môn già yểu, trưởng lão, tuổi lớn, cuộc đời đã được trải qua, đã đến đoạn cuối cuộc đời, đã một trăm hai mươi tuổi nhưng các ông không làm điêu lành, không làm điêu thiện, không làm những điều để chấm dứt các sự sợ hãi. Thật vậy, này các Bà-la-môn, thế giới này đã bị già, bệnh, chết dắt dẫn. Thế giới đã bị già, bệnh? chết dắt dẫn như vậy? này các Bà-la-môn, thời chê ngự thân, chê ngự lời n6i, chê ngự ý trong đời này, đôi với kẻ đã đi đên cõi chêt, phải là chô nương tựa, là hang trú ân, là hòn cù lao (hay ngọn đèn)5 là chỗ quy y và là đích xứ người ấy đến. Trong ngôi nhà bị cháy, Đồ đạc được đem ra, Đồ ấy lợi cho họ, Không phải đồ bị cháy. Cũng vậy đời bị cháy, Do già chết thiêu đốt, Nhờ bố thí tự cứu, IGiéo cứu, đồ bố thí. Ở dây, chế ngự thân, Chế ngự lời và ý5

68 Tham chiếu: Biệt Tạp.(02. 0100.86. 0403bl0).

Kẻ ấy dầu có chết, Cũng được hưởng an lạc, Vì khi còn đang sống, Đã làm các công đức. III. KINH VỊ BÀ-LA-MÔN (Annatarabrahmanasutta) (Ả. I. 156) 54. Rồi một Bà-la-môn đi đến Thế Tôn; sau khi đến5 nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Bà-la-môn ấy bạch Thế Tôn: Pháp là thiêt thực hiện tại, thưa Tôn giả Gotama, được nói đên như vậy. Cho đến như thế nào, thưa Tôn giả Gotama, pháp là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu? Này Bà-la-môn5 một người bị tham ái làm say đắm, bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại minh, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ? tâm ưu. Khi tham ái được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại mình, không nghĩ đến hại người, không nghĩ đến hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Như vậy, này Bà-la-môn, pháp là thiêt thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Này Bà-la-môn5 một người bị sân làm uê nhiêm, bị chinh phục5 tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại mình, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ, tâm ưu. Khi sân được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại minh, không nghĩ đến hại người, không nghĩ đến hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Như vậy, này Bà-la-môn, pháp là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Này Bà-la-môn, một người bị si làm mê mờ, bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại minh, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ? tâm ưu. Khi si được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại mình,

không nghĩ đến hại người, không nghĩ đến hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Như vậy, này Bà-la-môn, pháp là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thua Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuông, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay cầm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thây săc; cũng vậy9 pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư si, từ nay cho đên mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng. IV. KINH VỊ DU Sĩ (Paríbbậịakasutta) (Ả. I. 157) 55. Rồi một Bà-la-môn du sĩ đi đến Thế Tôn; sau khi đến, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón

hỏi thăm thân hữu5 liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Bà-la- môn du sĩ bạch Thê Tôn: Pháp là thiết thực hiện tại, thưa Tôn giả Gotama, được nói đến như vậy. Cho đên như thê nào5 thưa Tôn giả Gotama, pháp là thiêt thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu? Này Bà-la-môn, một người bị tham ái làm say đắm, bị chinh phục, tâm bị xâm chiêm nên nghĩ đên hại minh, nghĩ đên hại người, nghĩ đên hại cả hai, cảm thọ tâm khổ, tâm ưu. Khi tham ái được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại mình, không nghĩ đên hại người, không nghĩ đên hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Này Bà-la-môn5 một người bị tham ái làm say đắm, bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên làm ác hạnh về thân, làm ác hạnh về lời nói, làm ác hạnh về ý. Khi tham ái được đoạn trừ5 vị ấy không làm ác hạnh về thân, không làm ác hạnh về lời nói, không làm ác hạnh về ý. Này Bà-la-môn5 một người bị tham ái làm say đắm5 bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên không như thật rõ biết lợi ích của minh, không như thật rõ biết lợi ích của người, không như thật rõ biết lợi ích của cả hai. Khi tham ái được đoạn trừ, vị ấy như thật rõ biết lợi ích của mình, như thật rõ biết lợi ích của người, như thật rõ biết lợi ích của cả hai. Như vậy, này Bà-la-môn, pháp là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đên đê mà thây, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Này Bà-la-môn, một người bị sân làm uê nhiêm... Này Bà-la-môn? một người bị si làm mê mờ? bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại mình, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ, tâm ưu. Khi si được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại minh, không nghĩ đến hại người, không nghĩ đến hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ, tâm ưu. Này Bà-la-môn5 một người bị si làm mê mờ, bị chinh phục9 tâm bị xâm chiêm nên làm ác hạnh vê than, làm ác hạnh vê lời nói5 làm ác hạnh vê ý. Khi si được đoạn trừ, vị ấy không làm ác hạnh về thân, không làm ác hạnh về lời nói, không làm ác hạnh về ý. Này Bà-la-môn, một người bị si làm cho mê mờ, bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên không như thật rõ biết lợi ích của minh, không như thật rõ biết lợi ích của người, không như thật rõ biết lợi ích của cả hai. Khi si được đoạn trừ, vị ây như thật rõ biêt lợi ích của minh, như thật rõ biêt lợi ích của người, như thật rõ biết lợi ích của cả hai. Như vậy, này Bà-la-môn9 pháp là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà

thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. -Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra

những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay cầm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc; cũng vậy? pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư sĩ, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng.

V KINH TỊCH TỊNH (Nibbutasutta) (A. L 158) 56. Rồi Bà-la-môn Janussoni đi đến Thế Tôn; sau khi dếĩi, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Bà-la-môn Janussoni bạch Thế Tôn: Niết-bàn là thiết thực hiện tại, thưa Tôn giả Gotama, được nói đến như vậy. Cho đến như thế nào, thưa Ton giả Gotama, Niết-bàn là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu? -Này Bà-la-môn, một người bị tham ái làm say đắm, bị chinh phục5 tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại minh, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Khi tham ái được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại mình, không nghĩ đến hại người, không nghĩ đên hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ? tâm iru; Như vậy5 này Bà-la-môn5 Niết-bàn là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Này Bà-la-môn, một người bị sân làm uế nhiễm... Này Bà-la-môn5 một người bị si làm mê mờ5 bị chinh phục, tâm bị xâm chiếm nên nghĩ đến hại mình, nghĩ đến hại người, nghĩ đến hại cả hai, cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Khi si được đoạn trừ, vị ấy không nghĩ đến hại mình? không nghĩ đến hại người, không nghĩ đến hại cả hai, không cảm thọ tâm khổ5 tâm ưu. Như vậy, này Bà-la-môn5 Niết-bàn là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Khi vị ấy, này Bà-la-môn5 cảm thọ tham ái được đoạn tận9 không có dư tàn; cảm thọ sân được đoạn tận, không có dư tàn; cảm thọ si được đoạn tận, không có dư tàn; như vậy5 này Bà-la-môn, Niết-bàn là thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay cầm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc; cũng vậy? pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư si, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng.

VI. KINH HOẠI DIỆT (Paỉokasutta)69 (Ả. I. 159) 57. Rồi một Bà-la-môn giàu có lớn đi đến Thế Tôn; sau khi đến, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liên ngôi xuông một bên. Ngôi xuông một bên5 Bà-la~môn giàu có lớn bạch Thế Tôn: Con có nghe, thưa Tôn giả Gotama, các Bà-la-môn thuở xưa5 các trưởng lão lớn tuôi? bậc thây của các bậc thây nói răng: "Thuở xưa, thê giới này quá sung mãn với người? người ta nghĩ như một vực sâu không có sóng, các làng, các thị trấn, các kinh thành quá gần để một con gà trống có thể bước từ chỗ này qua chỗ kia." Do nhân gi, thưa Tôn giả Gotama, do duyên gì ngày nay loài người lại bị tiêu diệt, bị giảm thiểu trông rõ như thế, các làng trở thành không phải làng, các thị trấn trở thành không phải thị trấn, các thành phố trở thành không phải thành phố, các quốc độ trở thành không phải quốc độ? Ngày nay, này Bà-la-môn, loài người bị tham ái phi pháp làm cho say dắm, bị ác tham chinh phục và bị tà kiến chi phối. Vì bị tham ái phi pháp làm cho say đắm, vì bị ác tham chinh phục và vì bị tà kiến chi phối, họ cầm gươm sắc bén sát hại lẫn nhau. Do vậy, nhiều người mệnh chung. Đây là nhân, này Bà-la-môn9 đây là duyên vì sao ngày nay loài người bị tiêu diệt, bị giảm thiểu trông rõ như thế, các làng trở thành không phải làng, các thị trấn trở thành không phải thị trấn, các thành phố trở thành không phải thành phố? các quốc độ trở thành không phải quốc độ. Lại nữa, này Bà-la-môn, ngày nay loài người bị tham ái phi pháp làm cho say đắm, bị ác tham chinh phục và bị tà kiến chi phối. Vì bị tham ái phi pháp làm cho say dắm, vì bị ác tham chinh phục và vì bị tà kiến chi phối? trời không mưa xuông đêu đặn. Vì vậy, bữa ăn khó tim, mùa màng hư mât, trăng xóa với côn trùng,70 chỉ còn lại cọng lép.71 Do vậy, nhiều người mệnh chung. Đây là nhân, này Bà-la-môn, đây là duyên vì sao ngày nay loài người bị tiêu diệt, bị giảm thiêu trông rõ như thê5 các làng trở thành không phải làng, các thị trân trở thành không phải thị trấn, các thành phố trở thành không phải thành phố, các quốc độ trở thành không phải quốc độ. Lại nữa, này Bà-la-môn5 ngày nay loài người bị tham ái phi pháp làm cho say đắm5 bị ác tham chinh phục và bị tà kiến chi phối. Vì bị tham ái phi pháp làm cho say dắm, vì bị ác tham chinh phục và vì bị tà kiến chi phối5 các loài

69 Bản tieng^Anh của PTS: The Rich Man, nghĩa là Người giàu có. Tham chiếu: Thất xứ tam quản kỉnh (7.02. 0150A.14. 0878a06). 70 Setaṭịhỉkã. ẠA. II. 257 giải thích rằng khi lúa trổ hạt, các Ioại côn trùng bu tới để ăn. Viloài côn trùng quá nhiều nên đầu ngọn lúa bị nấm trắng. SA. III. 106 viết là setatfhika và giải thích là đầy những xương người chết. 71 Salãkãvutta. Xem KS. IV. 238. Ở đây, Chủ Ịĩiải giải thích khi gặt lúa xong, chỉ cọng rơm còn lại, không có hạt lúa; không phải phiêu lây đô ăn như có chô đã giải thích.

yakkha (dạ-xoa) thả ra các loài phi nhân dữ tợn. Do vậy, nhiều người mệnh chung. Đây là nhân5 này Bà-la-môn? đây là duyên vì sao ngày nay loài người bị tiêu diet, bị giảm thiểu trông rõ như thế, các làng trở thành không phải làng5 các thị trấn trở thành không phải thị trấn, các thành phố trở thành không phải thành phố, các quốc độ trở thành không phải quốc độ. -Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay,

thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng nẹã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay câm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc; cũng vậy, pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư si, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng.

VII. KINH VACCHAGOTTA (Vacchagottasutta)11 (A, I. 160) 58. Rồi du sĩ Vacchagotta đi đến Thế Tôn; sau khi đến5 nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu9 liên ngôi xuông một bên. Ngôi xuông một bên5 du sĩ Vacchagotta thưa với FT11 _ Á /X Thê Tôn: Thưa Tôn giả Gotama, tôi có được nghe: "Sa-môn Gotama nói như sau: 'Cần phải bố thí cho Ta, không cần bố thí cho người khác; cần phải bố thí cho đệ tử của Ta, không càn phải bố thí cho đệ tử của những người khác; bố thí cho Ta có quả lớn5 bố thí cho những người khác không có quả lớn; bố thí cho các đệ tử của Ta có quả lớn, bố thí cho các đệ tử của những người khác không có quả l&n.'" Thưa Tôn giả Gotama, những ai nói rằng Sa-môn Gotama nói như sau: “cần phải bố thí cho Ta... không có quả l&n", những người nói như vậy có phải nói đúng lời nói của Tôn giả Gotama, không có xuyên tạc Tôn giả Gotama với điều không thật? Có phải họ nói như vậy là đúng pháp và thuận pháp? Và những ai là người đúng pháp5 nói lời đúng pháp và thuận pháp sẽ không có cơ hội để chỉ trích? Chúng tôi thật không muốn xuyên tạc Tôn giả Gotama. Này Vaccha, những ai nói răng: "Sa-môn Gotama nói như sau: 'Cân phải bo thí cho Ta, không can bo thí cho người khác; cần phải bo thí cho đệ tử của Ta, không cần phải bố thí cho đệ tử của những người khác; bố thí cho Ta có quả lớn, bố thí cho những người khác không có quả lớn; bố thí cho các đệ tử của Ta có quả lớn, bố thí cho các đệ tử của những người khác không có quả lớn'", những người ấy không nói đúng với lời nói của Ta, họ đã xuyên tạc Ta với điều không thật (asatã). họ đã nói láo. Này Vàccha, ai ngăn chặn người khác bố thí, người ấy tạo ra ba chướng ngại pháp và đánh mất ba vật. Thế nào là ba? Người ấy làm chướng ngại người cho được công đức; người ấy ngăn chặn người nhận được bố thí; và tự ngã người ấy trước đã mất gốc5 lại càng bị*

72 Tham chiếu: Tạp.(7.02. 0099.95. 0026a05); Biệt Tạp.(T.02. 0100.261. 0465c05).

thương tổn hơn. Này Vaccha, ai ngăn chặn người cho bố thí người khác5 tạo ra ba chướng ngại như vậy và đánh mất ba vật. Này Vaccha, Ta nói như sau: "Những ai đô đô phê thải trên mâm bàn, hay đô rửa chén bát vào hố phân? hay hố rác rưởi [với ý nghĩ] để các loài hữu tình trong ấy nhờ đấy được ăn để song/9 Do nhân duyên ấy, này Vaccha, Ta nói có đem lại công dức, còn nói gì đối với loài người. Lại nữa, này Vaccha, Ta tuyên bố rằng, bố thí cho người có giới hạnh được quả lớn, bố thí cho người hành ác giới không được như vậy. Người có giới hạnh là người đã đoạn tận năm pháp và đã đầy đủ năm pháp. Thế nào là năm pháp đã được vị ấy đoạn tận? Dục tham đã được đoạn tận9 sân đã được đoạn tận? hôn trâm thụy miên đã được đoạn tận? trạo hôi đã được đoạn tận, nghi đã được đoạn tận. Vị ấy đã đoạn tận năm pháp này. Thế nào là năm

pháp vị ấy đã đầy đủ? Đầy đủ vô học giới uẩn, đầy đủ vô học định uân, đây đủ vô học tuệ uân5 đây đủ vô học giải thoát uân, đây đủ vô học giải thoát tri kiên uân. Vị ây đã đây đủ năm pháp này. ơ đây. Ta tuyên bô rằng, bố thí cho người đoạn tận năm pháp và đầy đủ năm pháp có quả lớn. Như trong một đàn bò,73 Có con đen? trắng, đỏ5 Màu hung hay có đốm, Có con màu bồ câu, Dầu con bò màu gì, Kiếm được con bò thuần, Con vật kéo sức mạnh, Đẹp, lanh và hăng hái, Mặc.\ kệ ỉ nó màu gì5 Liên măc vào gánh nặng. Cũng vậy giữa loài người, Dầu có sinh chỗ nào9 Hoàng tộc, Bà-la-môn, Thương gia hay nô bộc, Kẻ không có giai cấp, Hay hạ cấp đổ phân, Giữa những người như vậy, Ai điều phục thuần thục, Ngay thẳng, đủ giới đức, Nói thực, biết tàm quý, Sanh tử đã đoạn tận, Phạm hạnh được vẹn toàn, Gánh nặng đã hạ xuông,

73 Các bài kệ có trong A. III. 214.

Không còn bị trói buộc? Việc cần làm đã làm, Không còn bị lậu hoặc, Đã đến bờ bên kia, Không chấp pháp, tịch tịnh, Phước điền ấy vô cấu, Quả lớn đáng cúng dường. Như kẻ ngu không biết, Thiếu trí, ít nghe nhiều, Chỉ bố thí bên ngoài, Không đến gần kẻ thiện. Những ai gần kẻ thiện, Có tuệ? tôn bậc hiền,74 Họ tin bậc Thiện Thệ, An trú tạn gốc rễ. Sanh thiên hay ở đây, Được sanh gia đình tốt, Bậc trí tuần tự tiến, Chứng được cảnh Niết-bàn. VIII. KINH TIKANNA (Tikannasutta)15 (A. I. 163) 59. Rồi Bà-la-môn Tikanna đi đến Thế Tôn; sau khi đến9 nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên5 Bà-la-môn Tikanna, trước mặt Thế Tôn, tán thán các bậc Bà-la-môn có đầy đủ Ba minh. Phải, này Bà-la-môn, họ là bậc có Ba minh. Phải, các Bà-la-môn có Ba minh. Cho đến như thế nào, này Bà-la-môn, các Bà-la-môn diễn tả Ba minh của các Bà-la-môn? -Ở dây, thưa Tôn giả Gotama, vị Bà-la-môn thiện sanh cả từ mẫu hệ và phụ hệ, huyết thống thanh tịnh74 76 cho đến bảy đời Tổ Ẹhụ, không bị một vết nhơ nào, 75 không bị một gièm pha nào về vấn đề huyết thống thọ sanh; nhà phúng tụng, nhà trì chú; thông hiểu ba tập Vệ-đà với danh nghĩa, lễ nghi, ngữ nguyên, chú giải và các cổ truyện là thứ năm; thông hiểu ngữ pháp và văn phạm; biện tài về Thuận thế luận (Tự nhiên học) và tướng của các vị Đại nhân. Như vậy5 thưa Tôn giả Gotama, là các vị Bà-la-môn diễn tả Ba minh của các vị Bà-la-môn. —Thật là khác, này Bà-la-môn, các Bà-la-môn diễn tả Ba minh của các Bà-la-môn! Thật là khác Ba minh trong Luật của bậc Thánh! Như thế nào? thưa Tôn giả Gotama, là Ba minh trong Luật của bậc Thánh?

74 Dhĩrasammate. Xem sãdhusammato trong D. I. 47; DA. I. 143. 75 Tham chiếu: Tạp.(T.02. 0099.884-885. 0223b03-12). 76 Samsuddhagahanika. XemZ). I. 113.

Lành thay nêu Tôn giả Gotama thuyêt pháp cho chúng tôi vê Ba minh trong Luật của bậc Thánh! -Vậy này Bà-la-môn, hãy nghe và khéo tác ý5 Ta sẽ giảng. Thưa vâng, Tôn giả. Bà-la-môn Tikanna vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau: Ở đây5 này Bà-la-môn, Tỷ-kheo ly due, ly ác, bất thiện pháp, chứng đạt và an trú Thiền thứ nhất, một trạng thái hỷ lạc do ly dục sanh, với tầm với tứ. Làm cho tịnh chỉ tâm và tứ, vị ây

chứng đạt và an trú Thiên thứ hai, một trạng thái hỷ lạc do định sanh, không tầm không tứ, nội tĩnh nhất tâm. Ly hỷ trú xả, chánh niệm tỉnh giác, thân cảm sự lạc thọ mà các bậc Thánh gọi là xả niệm lạc trú, vị ây chứng đạt và an trú Thiên thứ ba. Xả lạc xả khô, diệt hỷ ưu đã cảm thọ trước, vị ấy chứng đạt và an trú Thiền thứ tư, không khổ không lạc, xả niệm thanh tịnh. Với tâm định tĩnh, thuần tịnh? trong sáng, không cấu nhiễm, không phiền não, nhu nhuyến, dễ sử dụng, vững chắc, bình thản như vậy, vị ấy dẫn tâm, hướng tâm đến Túc mạng minh. Vị ấy nhớ đến các đời sống quá khứ như một dời, hai đời, ba đời? bốn đời, năm dời, mười đời? hai mươi đời9 ba mươi đời, bốn mươi đời5 năm mươi đời, một trăm đời, hai trăm đời, một ngàn đời5 một trăm ngàn đời; nhiều hoại kiếp, nhiều thành kiếp, nhiều hoại và thành kiếp. Vị ấy nhớ rằng: "Tại chỗ kia, ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thế này, khổ lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ kia, ta được sanh ra tại chỗ nọ. Tại chỗ ấy? ta có tên như thế này, dòng họ như thê này? giai câp như thê này, khô lạc như thê này, tuôi thọ đên mức như thê này. Sau khi chết tại chỗ nọ9 ta được sanh ra ở dây." Như vậy, vị ây nhớ đên nhiêu đời sông quá khứ cùng với các nét đại cương và các nét chi tiết. Đây là Minh thứ nhất vị ấy đã đạt được, vô minh diệt, minh khởi; bóng tối diet, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật9 nhiệt tâm, tinh cần. Với tâm định tinh, thuân tịnh? trong sáng, không câu nhiêm, không phiên não, nhu nhuyến, dễ sử dụng, vững chắc, bình thản như vậy? vị Tỷ-kheo dẫn tâm, hướng tâm đến trí tuệ về sanh tử của chúng sanh. Vị ấy với Thiên nhãn thuân tịnh siêu nhân, thây sự sông và chêt của chúng sanh. Vị ây rõ biêt răng chúng sanh người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ? kẻ thô xấu; người may mắn? kẻ bất hạnh đều do hạnh nghiệp của họ. Các chúng sanh nào làm những ác hạnh về thân, ngữ, ý, phỉ báng các bậc Thánh, theo tà kiến, tạo các nghiệp theo tà kiến, những người này, sau khi thân hoại mệnh chung, bị sanh vào cõi dữ, ác thú9 đọa xứ, địa ngục. Còn những chúng sanh nào làm những thiện hạnh về thân, ngữ, y, không phỉ báng các bậc Thánh, theo chánh kiến, tạo các nghiệp theo chánh kiến, những người này, sau khi thân hoại mệnh chung, được sanh vào các cõi thiện, cõi trời, cõi đời này. Như vậy, vị ây với Thiên nhãn thuân tịnh, thây sự sông chêt của chúng sanh.

152 KINH TẢNG CHI Bộ

Vị ấy biết rõ rằng chúng sanh người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ, kẻ thô xâu; người may măn? kẻ bât hạnh đêu do hạnh nghiệp của họ. Đây là Minh thứ hai vị ấy đã đạt được, vô minh diệt, minh khởi; bóng tối diệt, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật, nhiệt tâm, tinh cần. Với tâm định tinh, thuần tịnh, trong sáng? không cấu nhiễm, không phiền não, nhu nhuyến, dễ sử dụng5 vững chắc, bình thản như vậy5 vị ấy dẫn tâm5 hướng tâm đến Lậu tận trí. Vi ấy rõ biết như thật: “Bây là rõ biết như thật: “Dây là nguyên nhân của kh6", rõ biết như thật: 'Dây là khổ diet", rõ biết như thật: "Dây là con đường đưa đến khổ diet"; rõ biết như thật: "Đây là những lậu hoặc9\ rõ biết như thật: "Bây là nguyên nhân các lậu hoặc5\ rõ biết như thát: “Bây là sự diệt trừ các lậu hoặc,\ rõ biết như thật: "Dây là con đường đưa đến sự diệt trừ các lậu ho/c." Nhờ hiểu biết như vậy5 nhận thức như vậy, tâm của vị ấy thoát khỏi dục lậu? thoát khỏi hữu lậu, thoát khỏi vô minh lậu. Đối với tự thân đã giải thoát như vậy, vị ấy khởi lên sự hiểu

biết: "Ta đã giải thoM." Vị ấy biết: "Sanh đã tận5 Phạm hạnh đã thành, việc cần làm đã làm, sau đời hiện tại không có đời sống nào khác nữa.,, Đây là Minh thứ ba vị ấy đã đạt được? vô minh diet, minh khởi; bóng tối diet, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật5 nhiệt tâm, tinh cần. Giới hạnh không cao thấp, Khôn khéo và thiền tịnh, Với tâm được chinh phục5 Nhất tâm, khéo định tĩnh, Bậc trí đoạn mê ám, Ba minh diệt tử thần, Vị ấy được tôn xưng, Đại hạnh cho trời, người, Bậc "Đoạn tận tất cả" Đầy đủ cả Ba minh, An trú không mê vọng? Đức Phật5 bậc Giác Ngộ, Bậc chứng thân tối hậu, Họ lễ Gotama. Ai biết được đời trước, Thấy thiên giới, đọa giới5 Vị ấy là Đạo si, Đoạn sanh, đạt thăng trí. Vị Bà-la-môn nào, Chứng được Ba minh này, Ta gọi là Ba minh, Không như thường được gọi. Như vậy, này Bà-la-môn, là Ba minh trong Luật của bậc Thánh.

-Thật khác, thưa Tôn giả Gotama, là Ba minh của các Bà-la-môn! Thật khác là Ba minh trong Luật của bậc Thánh! Và thưa Tôn giả Gotama, người có được Ba minh của các Bà-la-môn không sánh bằng một phân mười sáu của vị chứng Ba minh trong Luật của bậc Thánh. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay cầm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc; cũng vậy9 pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp5 quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư si, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng. IX. KINH JANUSSONI ụãnussonisutta)11 (Ả. I. 166) 60. Rồi Bà-la-môn Janussoni đi đến Thế Tôn; sau khi đến, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên5 Bà-la-môn Janussoni bạch Thế Tôn: Ai làm lễ tế dàn, thưa Tôn giả Gotama, hay ai làm lễ cúng linh, hay ai có bố thí, cần phải bố thí các vật ấy cho các vị Bà-la-môn có Ba minh. Cho đến như thế nào, này Bà-la-môn, các vị Bà-la-môn diễn tả một Bà- la-môn có Ba minh? Ở đây, thưa Tôn giả Gotama, vị Bà-la-môn thiện sanh cả từ mẫu hệ và phụ hệ, huyết thống thanh tịnh cho đến bảy đời Tổ phụ? không bị một vết nhơ nào, không bị một gièm pha nào về vân đề huyết thông thọ sanh; nhà phúng tụng, nhà trì chú, thông hiểu ba tập Vệ-đà với danh nghĩa, lễ nghi, ngữ nguyên, chú giải5 và các cô truyện là thứ năm; thông hiêu ngữ pháp và văn phạm, biện tài về Thuận thế luận (Tự nhiên học) và tướng của vị Đại nhân. Như vậy, thưa Tôn giả Gotama, các Bà-la-môn diễn tả Ba minh của các Bà-la-môn. Thật là khác, này Bà-la-môn, các Bà-la-môn diễn tả Ba minh của các Bà- la-môn! Thật là khác Ba minh trong Luật của bậc Thánh! Như thế nào5 thưa Tôn giả Gotama, là Ba minh trong Luật của bậc Thánh? Lành thay nếu Tôn giả Gotama thuyết giảng cho chúng tôi về Ba minh trong Luật của bậc Thánh! -Vậy Bà-la-môn hãy nghe và khéo tác ý, Ta sẽ giảng. Thưa vâng, Tôn giả. Bà-la-môn Janussoni vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau: Ở đây5 này Bà-la-môn, Tỷ-kheo ly dục, ly ác, bất thiện pháp, chứng đạt và an trú Thiền thứ nhất, một trạng thái hỷ lạc do ly dục sanh, với tầm với tứ.

77 Tham chiếu: Tạp.(r02. 0099.884-885. 0223b03-12).

Làm cho tịnh chỉ tâm và tứ, vị ây chứng đạt và an trú Thiên thứ hai, một trạng thái hỷ lạc do định sanh, không tầm không tứ, nội tĩnh nhất tâm. Ly hỷ trú xả, chánh niệm tỉnh giác, thân cảm sự lạc thọ mà các bậc Thánh gọi là xả niệm lạc trú, vị ấy chứng đạt và an trú Thiền thứ ba. Xả lạc xả khổ, diệt hỷ ưu đã cảm thọ trước, vị ấy chứng đạt và an trú Thiền thứ tư, không khổ không lạc, xả niệm thanh tịnh. Với tâm định tinh, thuần tịnh, trong sáng không cấu nhiễm, không phiền não, nhu nhuyến? dễ sử dụng, vững chắc, bình thản như vậy? vị ấy dẫn tâm, hướng tâm đến Túc mạng minh. Vị ây nhớ đên các đời sông quá khứ như một đời, hai đời, ba đời, bốn đời, năm đời? mười đời, hai mươi đời? ba mươi đời5 bốn mươi đời5 năm mươi đời5 một trăm đời, hai trăm đời? một ngàn đời? một trăm ngàn đời; nhiêu hoại kiêp5 nhiêu thành kiêp? nhiêu hoại và thành kiêp. Vị ấy nhớ rằng: "Tại chỗ kia, ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thê này, khô lạc như thê này, tuôi thọ đên mức như thê này. Sau khi chêt tại chỗ kia, ta được sanh ra tại chỗ nọ. Tại chỗ ấy, ta có tên như thế này5 dòng họ như thế này? giai cấp như thế này5 khổ lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ nọ, ta được sanh ra ở day?9 Như vậy, vị ây nhớ đên nhiêu đời sông quá khứ cùng với các nét đại cương và các nét chi tiết. Đây là Minh thứ nhât vị ây đã đạt được, vô minh diệt, minh khởi; bóng tối diệt, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật5 nhiệt tâm, tinh cần. Với tâm định tĩnh, thuần tịnh, trong sáng, không cấu nhiễm, không phiền não? nhu nhuyến, dễ sử dụng, vững chắc, bình thản như vậy, vị Tỷ-kheo dẫn tâm, hướng tâm đến trí tuệ về sanh tử của chúng sanh. Vị ây với Thiên nhãn thuân tịnh siêu nhân, thây sự sông và chêt của chúng sanh. Vị ây rõ biêt răng chúng sanh người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ5 kẻ thô xấu; người may mắn, kẻ bất hạnh đều do hạnh nghiệp của họ. Các chúng sanh nào làm những ác hạnh về thân, ngữ, ý, phỉ báng các bậc Thánh, theo tà kiến, tạo các nghiệp theo tà kiến, những người này, sau khi thân hoại mệnh chung, bị sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Còn những chúng sanh nào làm những thiện hạnh về thân, ngữ? ý, không phỉ báng các bậc Thánh, theo chánh kiến, tạo các nghiệp theo chánh kiến, những người này, sau khi thân hoại mệnh chung, được sanh vào các cõi thiện, cõi trời, cõi đời này. Như vậy, vị ây với Thiên nhãn thuân tịnh, thây sự sông chêt của chúng sanh. Vị ấy biết rõ rằng chúng sanh người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ, kẻ thô Xấu; nệười may mắn, kẻ bất hạnh đều do hạnh nghiệp của họ. Đây là Minh thứ hai vị ấy đã đạt được, vô minh diet, minh khởi; bóng tối diet, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật, nhiệt tâm, tinh càn. Với tâm định tinh, thuân tịnh, không câu nhiêm, không phiên não, nhu nhuyến, dễ sử dụng, vững chắc, bình thản như vậy? vị ấy dẫn tâm5 hướng tâm đến Lậu tận trí. Vị ấy rõ biết như thật: "Đây là kh8", rõ biết như thật: "Dây là

nguyên nhân của khổ9\ rõ biết như thật: "Bây là khổ diet"rõ biết như thật: "Dây là con đường đưa đến khổ diet" rõ biết như thật: "Dây là những lậu hoặc", rõ biết như thật: "Dây là nguyên nhân các lậu hoặc9\ rõ biết như thật: "Bây là sự diệt trừ các lậu hoặc,\ rõ biết như thật: "Đây là con đường đưa đến sự diệt trừ các lậu ho/c." Nhờ hiểu biết

như vậy, nhận thức như vậy, tâm của vị ấy thoát khỏi dục lậu, thoát khỏi hữu lậu? thoát khỏi vô minh lậu. Đối với tự thân đã giải thoát như vậy, vị ấy khởi lên sự hiểu biết: "Ta đã giải thoát." Vị ấy biết: "Sanh đã tận, Phạm hạnh đã thành, việc cần làm đã làm, sau đời hiện tại không có đời sống nào khác nữa.” Đây là Minh thứ ba vị ấy đã đạt được? vô minh diệt, minh khởi; bóng tối diệt, ánh sáng sanh đối với vị an trú không phóng dật5 nhiệt tâm, tinh cần. Ai đầy đủ giới hạnh, Tinh cần và định tĩnh, Với tâm được chinh phục? Nhất tâm, khéo định tĩnh. Ai biết được đời trước, Thấy thiên giới, đọa xứ, Vị ấy là Đạo si, r Đoạn sanh, đạt thăng trí. Vị Bà-la-môn nào5 Chứng được Ba minh này, Ta gọi là Ba minh, Không như thường được gọi. Như vậy, này Bà-la-môn? là Ba minh trong Luật của bậc Thánh. —Thật khác, thưa Tôn giả Gotama, là Ba minh của các Bà-la-môn! Thật khác là Ba minh trong Luật của bậc Thánh! Và thưa Tôn giả Gotama, người có được Ba minh của các Bà-la-môn không sánh băng một phân mười sáu của vị chứng Ba minh trong Luật của bậc Thánh! Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng5 hay cầm đèn sáng vào trong bóng tôi đê những ai có măt có thê thây săc; cũng vậy? pháp được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư sĩ, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng.

X. KINH SANGÃRAVA (Sangãravasutta)^ (A. L 168) 61. Rồi có Bà-la-môn Saốgãrava đi đến Thế Tôn; sau khi đến? nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón

78 Tham chiếu: Thương-ca-la kinh (7.01. 0026.143. 0650b09).

hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngòi xuống một bên, Bà-la-môn Saôgãrava bạch Thế Tôn: -Thưa Tôn giả Gotama, chúng tôi làm lễ tế đàn và khuyên các người khác làm lễ tế đàn. Ở đây5 thưa Tôn giả Gotama, ai làm lễ tế đàn và ai khuyên các người khác làm lễ te đàn? tất cả đều thực hành con đường đưa đến công đức cho nhiêu người, tức là kêt quả của tê đàn. Thưa Tôn giả Gotama, ai xuât gia, từ bỏ gia tộc, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, chỉ nhiêp phục một tự ngã của minh, chỉ an tịnh một tự ngã của mình, chỉ làm cho một tự ngã của mình chứng được Niết-bàn, như vậy, người ấy thực hành con đường đưa đến công đức chỉ có một mình, tức là kết quả của sự xuất gia. Vậy này Bà-la-môn? ở dây, Ta sẽ hỏi ông. Ông kham nhẫn như thế nào, hãy như vậy trả lời. Ông nghĩ như thế nào, này Bà-la-môn, ở đây? Thế Tôn, bậc A-la-hán5 Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện The, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ? Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn xuất hiện ở đời. Vị ấy nói như sau: "Đây là con đường, đây là đạo lộ5 nhờ thực hành con đường này, Ta đã thể nhập vô thượng Phạm hạnh, tự mình với thắng trí, chứng đạt5 an trú và tuyên thuyêt. Các ngươi hãy đên! Hãy như vậy thực hành! Các ngươi sẽ thể nhập vô thượng Phạm hạnh, tự mình với thắng trí chứng ngộ5 chứng đạt và an trú." Như vậy, vị Đạo sư này thuyêt pháp và các người khác như thật hành trì. Sô người như vậy là hàng trăm5 hàng ngàn,

hàng trăm ngàn. Ông nghĩ thế nào, này Bà-la-môn, sự việc là như vậy? thời con đườnệ đưa đến công đức này ảnh huởng chỉ đến một người hay ảnh hưởng đến nhiêu người, tức là kết quả của sự xuất gia? Sự việc này là như vậy, thưa Tôn giả Gotama, con đường đưa đến công đức này là ảnh hưởng đến nhiều người, tức là kết quả của sự xuất gia. Được nghe nói vậy5 Tôn giả Ãnanda nói với Bà-la-môn Saồgãrava: Trong hai con đường, này Bà-la-môn5 con đường nào, ông có thể kham nhẫn là giản dị hơn, ít khó chịu hơn, kết quả lớn hơn và lợi ích lớn hơn? Được hỏi như vậy, Bà-la-môn Sangãrava nói với Tôn giả Ãnanda: Như Tôn giả Gotama và Tôn giả Ãnanda, cả hai đối với tôi là đáng kính lễ và đáng tán thán. Lần thứ hai, Tôn giả Ãnanda nói với Bà-la-môn Saồgãrava: Này Bà-la-môn, ta không hỏi ông như vậy: "Những ai là đáng đảnh lễ hay những ai là đáng tán thán?" Này Bà-la-môn5 như thế này là ta hỏi ông: "Này Bà-la-môn, trong hai con đường này, con đường nào ông có thể kham nhẫn là giản dị hơn, ít khó chịu hơn, kết quả lớn hơn và lợi ích lớn hơn?" Lần thứ hai, Bà-la-môn Saốgãrava nói với Tôn giả Ãnanda: Như Tôn giả Gotama và Tôn giả Ananda, cả hai đối với tôi là đáng đảnh lễ và đáng tán thán. Lần thứ ba, Tôn giả Ãnanda nói với Bà-la-môn Sangãrava:

Này Bà-la-môn, ta không hỏi ông như vậy: "Những ai là đáng kính lễ hay những ai là đáng tán thán?" Này Bà-la-môn, như thế này là ta hỏi ông: "Này Bà-la-môn, trong hai con đường này, con đường nào ông có thể kham nhẫn là giản dị hơn, ít khó chịu hơn, kết quả lớn hơn và lợi ích lớn hơn?" Lần thứ ba, Bà-la-môn Saồgãrava nói với Tôn giả Ãnanda: Như Tôn giả Gotama và Tôn giả Ananda, cả hai đối với tôi là đáng kính lễ và đáng tán thán. Rồi Thế Tôn suy nghĩ như sau: "Cho đến lần thứ ba, Bà-la-môn Saồgărava được hỏi một câu đúng pháp lại tránh né, không trả lời. Vậy Ta hãy giải tỏa việc này." Rồi Thế Tôn nói với Bà-la-môn Saốgãrava: Này Bà-la-môn, câu chuyện gì đã khởi lên hôm nay trong cung điện nhà vua khi hội chúng của nhà vua ngôi tụ họp lại? Thưa Tôn giả Gotama, hôm nay, trong cung điện nhà vua, câu chuyện như sau đã khởi lên khi hội chúng của nhà vua ngồi tụ họp lại: "Thuở xưa, các Tỷ-kheo ít hơn, nhưng nhiều hơn là các pháp Thượng nhân, các thần thông thần biến được thị hiện. Ngày nay, các Tỷ-kheo nhiều hơn, nhưng ít hơn là các pháp Thượng nhân, các thần thông thần biến được thị hiện.,, Thưa Tôn giả Gotama, đây là câu chuyện đã khởi lên hôm nay trong cung điện nhà vua khi hội chúng của nhà vua ngồi tụ họp lại. Này Bà-la-môn, có ba loại thần thông. Thế nào là ba? Thần thông biến hóa, thần thông ký thuyết và thần thông giáo hóa. Này Bà-la-môn, thế nào là thần thông biến hóa? Ở đây5 này Bà-la-môn5 có người chứng được các loại thần thông, một thân hiện ra nhiêu thân, nhiêu thân hiện ra một thân; hiện hình, biên hình? đi ngang qua vách, qua tường, qua núi như đi ngang hư không; độn thổ, trồi lên ngang qua đất liền như ở trong nước; đi trên nước không chìm như đi trên đất liền; ngồi kiết-già ngang qua hư không như con chim; với bàn tay, chạm rờ mặt trăng và mặt trời, những vật có đại oai lực, đại oai thân như vậy; có thê tự thân bay đến cõi Phạm thiên. Này Bà-la-môn? đây gọi là thần thông biến hóa. Và này Bà-la-môn5 thế nào là thần thông ký thuyết? Ở đây, này Bà-la-môn5 có người nói lên nhờ tướng: "Nhu vậy là ý của ông, như thế này là ý của ông5 như thế

này là tâm của 6ng." Nếu vị ấy có nói lên nhiều, cũng chỉ là như vậy5 không có gì khác. Ở đây5 này Bà-la-môn, có người không nói lên nhờ tướng, nhưng nhờ nghe tiếng của loài người hay của phi nhân, hay của chư thiên, liền nói lên: "Nhu vậy là ý của ông, như thế này là ý của ông5 như thế này là tâm của ông?5 Nếu vị ấy có nói lên nhiêu, cũng chỉ là như vậy, không có gì khác. Ở đây? này Bà-la-môn5 có người không nói lên nhờ tướng, cũng không nhờ nghe tiêng của loài người hay của phi nhân, hay của chư thiên, nhimg nhờ sau

khi nghe được tiêng trình bày rõ ràng và có suy tư, sau khi suy tâm và suy tư liền nói lên: '"Nhuyậy là ý của ông, như thế này là ý của ông5 như thế này là tâm của 6ng'' Nêu vị ây có nói lên nhiêu, cũng chỉ là như vậy, không có gì khác. Ở dây, này Bà-la-môn, có người không nói lên nhờ tướng, không nói lên nhờ nghe tiếng của loài người hay của phi nhân, hay của chư thiên, cũng không nói lên nhờ sau khi nghe được tiếng trình bày rõ ràng và có suy tư5 sau khi suy tầm và suy tư, nhimg nhờ thành tựu định không tầm không tứ, với tâm [của mình] biết rõ tâm của người khác tùy theo ý hành của vị Tôn giả này hướng đến chỗ nào, thời tâm của vị này lập tức suy tầm đến chỗ ấy. Nếu vị ấy có nói lên nhiều, cũng chỉ là như vậy, không có gì khác. Này Bà-la-môn5 đây gọi là thần thông ký thuyết. Và như thế nào, này Bà-la-môn, là thần thông giáo hóa? Ở đây, này Bà-la-môn5 có người giáo giới như sau: "Hãy suy nghĩ như thế này, chớ suy nghĩ như thế kia! Hãy tác ý như thế này, chớ tác ý như thế kia! Hãy từ bỏ cái này, hãy đạt đến và an trú cái kia!" Này Bà-la-môn5 đây gọi là thần thông giáo hóa. Này Bà-la-môn5 đây là ba loại thần thông. Trong ba loại thần thông này, ông có thể chấp nhận loại thần thông nào là hy hữu hơn, thù diệu hơn? -Ở dây, thưa Tôn giả Gotama, loại thần thông này: Ở dây, có người chứng được các loại thần thông, một thân hiện ra nhiều thân, nhiều thân hiện ra một thân; hiện hình, biến hình? đi ngang qua vách, qua tường, qua núi như đi ngang hư không; độn thô5 trôi lên ngang qua đất liên như ở trong nước; đi trên nước không chìm như đi trên đất liền; ngồi kiết-già ngang qua hư không như con chim; với bàn tay, chạm rờ mặt trăng và mặt trời, những vật có đại oai lực, đại oai thân như vậy; có thê tự thân bay đên cõi Phạm thiên. Loại thân thông này? thưa Tôn giả Gotama, ai làm loại thần thông ấy, người ấy tự kinh nghiệm lấy. Ai làm thần thông ấy, tự mình có được thần thông ấy. Loại thần thông này, đối với tôi, tánh chất được xem như là huyễn hóa. Còn loại thần thông này5 thưa Tôn giả Gotama: Ở đây5 có người nói lên nhờ tướng... sau khi nghe được tiếng trình bày rõ ràng và có suy tư... với tâm của mình biết rõ tâm của người khác... Loại thần thông này, thưa Tôn giả Gotama, ai làm loại thần thông ấy, người ấy tự kinh nghiệm lấy. Ai làm thần thông ấy, tự mình có được thần thông ấy. Loại thần thông này5 đối với tôi, tánh chất được xem như là huyễn hóa. Còn loại thần thông này, thưa Tôn giả Gotama: Ở đây, có người giáo giới như sau: "Hãy suy nghĩ như thế này5 chớ suy nghĩ như thế kia! Hãy tác ý như thế này, chớ tác ý như thế kia! Hãy từ bỏ cái này. Hãy đạt đến và an trú cái kia.” Loại thần thông này, thưa Tôn giả Gotama, tôi có thể chấp nhận là hy hữu hơn và thù diệu hơn trong ba loại thần thông. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả

Gotama! vấn đề này được Tôn giả Gotama khéo nói như vậy. Chúng tôi thọ trì rằng Tôn giả Gotama có thành tựu cả ba loại thần thông này. Thật vậy, Tôn giả Gotama có thể chứng được nhiều loại thần thông... tự thân bay đến cõi Phạm thiên. Thật vậy9 Tôn giả Gotama thành tựu được định không tầm không tứ, với tâm của mình rõ biết tâm của người khác, tùy theo ý hành của Tôn giả Gotama hướng đến chỗ nào5 thời tâm của Tôn giả Gotama lập tức suy tầm đến chỗ ấy. Thật vậy, Tôn giả Gotama giáo giới như sau: "Hãy suy nghĩ như thế này, chớ suy nghĩ như thế kia! Hãy tác ý như thế này5 chớ tác ý như thế kia! Hãy từ bỏ cái này, hãy đạt đến và an trú cái kia!" Thật vậy9 này Bà-la-môn, lời nói của ông trước như là chống đối Ta, sau xích lại gần Ta.79 Và Ta sẽ trả lời cho ông. Này Bà-la-môn, Ta chứng được nhiều loại thần thông, một thân hiện ra nhiều thân... Này Bà-la-môn5 Ta thành tựu được định không tầm không tứ5 với tâm của mình rõ biết tâm của người khác, tùy theo ý hành của Ta hướng đến chỗ nào, thời tâm của Ta lập tức suy tầm đến chỗ ấy. Này Bà-la-môn, Ta có thể giáo giới như sau: "Hãy suy nghĩ như thế này, chớ suy nghĩ như thế kia! Hãy tác ý như thế này, chớ tác ý như thế kia! Hãy từ bỏ cái này5 hãy đạt đến và an trú cái kia!" Thưa Tôn giả Gotama, có một Tỷ-kheo nào khác cũng thành tựu được ba loại thần thông này ngoài Tôn giả Gotama? Này Bà-la-môn? không phải chỉ có một trăm, hai trăm, ba trăm, bốn trăm5 năm trăm mà còn nhiều hơn nữa các Tỷ-kheo thành tựu được ba loại thần thông này. Nhưng thưa Tôn giả Gotama, nay các Tỷ-kheo ấy hiện ở đâu? Này Bà-la-môn, trong chúng Tỷ-kheo này. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, hay cầm đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc, cũng vậy, Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện thuyết giảng. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp, quy y Tăng. Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử cư sĩ, từ nay cho đến mệnh chung, con trọn đời quy ngưỡng.

79 AA. II. 272: Ẫsajja upanĩya vãcã bhãsỉtãtỉ mama gune ghattetvã mameya gunãnam santikam upanĩtã vãcã bhãsitã (Sau khi chống đối thiện tánh của Ta lại nói lời thân mật đối vơi thiện tánh của Ta).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.